

**ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOM SAVJETU***

Član 1

U Zakonu o socijalnom savjetu („Službeni list CG“, broj 44/18), u članu 7 poslije riječi “cijena” dodaju se riječi: “jednake zarade za rad iste vrijednosti”.

Član 2

Poslije člana 15 dodaje se novi član koji glasi:

**“Promovisanje i praćenje jednakosti zarada
15a**

U cilju unapređenja transparentnosti zarada i promovisanja jednakosti zarade za rad iste vrijednosti Socijalni savjet:

- 1) sprovodi aktivnosti u cilju podizanja svijesti poslodavaca, sindikata i javnosti o potrebi otklanjanja intersektorske diskriminacije u vezi sa jednakom zaradom za rad iste vrijednosti;
- 2) analizira uzroke razlike u zaradama na osnovu pola i osmišljava mjere za pomoć u procjeni nejednakosti zarada, u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima;
- 3) prikuplja, analizira i objavljuje dostupne podatke o razlici u zaradama dobijene od poslodavaca, za posljednje četiri godine, u skladu sa zakonom;
- 4) prikuplja izvještaje o zajedničkoj procjeni zarada, u skladu sa zakonom;
- 5) objedinjuje podatke na godišnjem nivou o broju i vrstama podnesaka koji se odnose na diskriminaciju u pogledu zarade podnesenih nadležnim državnim organima, uključujući i tužbe koje su podnete nacionalnim sudovima.

Način objavljivanja dostupnih podataka o zaradama iz stava 1, tačka 3 ovog člana bliže se uređuje aktom Ministarstva, na prijedlog Socijalnog savjeta.

Postupak objedinjavanja podataka iz stava 1, tačka 5 ovog člana uređuje se aktom Ministarstva, na prijedlog Socijalnog savjeta”.

Član 3

Poslije člana 27 dodaju se dva nova člana koja glase:

**„Donošenje podzakonskih akata
Član 27a**

Akte iz člana 15a, st. 2 i 3 ovog zakona Ministarstvo će donijeti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

**Odložena primjena
Član 27b**

Odredbe člana 15a ovog zakona primjenjivaće se od 1. juna 2027. godine.”

Član 4

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj zakon prensena je Direktivi Evropskog parlamenta i Savjeta 2023/970, od 10. maja 2023. godine o jačanju primjene načela jednakih zarada muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem transparentnosti zarada i mehanizama izvršenje

Obrazloženje

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. Razlozi za donošenje zakona

Socijalni savjet, kao konsultativno tijelo, predviđen je Ustavom Vrne Gore, koji u članu 65 predviđa da se socijalni položaj zaposlenih usklađuje u Socijalnom savjetu. Pitanja koja se tiču sastava, djelokruga i način rada, finansiranje, nivoi na kojima se osniva i druga pitanja od značaja za rad Socijalnog savjeta uređena su Zakonom o Socijalnom savjetu, koji je usvojen u junu 2018. godine ("Službeni list Crne Gore", br. 44/18). U smislu člana 2 Zakona o socijalnom savjetu, Socijalni savjet osniva se radi uspostavljanja i razvoja socijalnog dijaloga o pitanjima od značaja za ostvarivanje ekonomskog i socijalnog položaja zaposlenih i poslodavaca i uslova njihovog života i rada, razvoja kulture dijaloga, podsticanja na mirno rješavanje individualnih i kolektivnih radnih sporova i drugih pitanja koja proizilaze iz međunarodnih dokumenata, a odnose se na ekonomski i socijalni položaj zaposlenih i poslodavaca.

Predloženim dopunama Zakona o socijalnom savjetu, uz izmjene Zakona o radu omogućava se puna implementacija standarda koji se odnose ne implementaciju principa jednake zarade za rad iste vrijednosti, a koji su sadržani u Direktivi Evropskog parlamenta i Savjeta 2023/970, od 10. maja 2023. godine o jačanju primjene načela jednakih zarada muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem transparentnosti zarada i mehanizama izvršenja. Imajući u vidu da su nadležnosti Socijalnog savjeta definisane ovim zakonom, to je neophodno izvršiti dvije važne dopune, na način što će se precizirati da ovo tijelo, između ostalog, razmatra i zauzima stavove o pitanjima koja se odnose na jednaku zaradu za rad iste vrijednosti. Osim toga, razlog za dopunu Zakona o socijalnom savjetu se nalazi u potrebi da se postojećem tekstu zakona doda novi član, kojim bi se definisala uloga Socijalnog savjeta u promovisanju i praćenju jednakosti zarada. Na taj način će se u potpunosti obezbijediti usklađivanje sa Direktivom 2023/970, koja sadrži rješenja kojima se obezbjeđuje jačanje mehanizama za poštovanja načela jednake zarade muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti; zabrane direktne ili indirektna diskriminacije u pogledu zarade na osnovu pola; i transparentnost zarada kako u javnom tako i u privatnom sektoru.

III. Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Usklađenost Nacrta zakona sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)

a) Odredbe SSP sa kojima se usklađuje propis:

glava VI, Usklađivanje zakonodavstva, sprovođenje zakona i pravila konkurencije, član 79 – Radni uslovi i jednake mogućnosti

Glava VII, Politike saradnje, član 101 – Saradnja u oblasti društvene politike, stav 2 i 3.

Usklađenost Nacrta zakona sa pravnim tekovinama Evropske unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Usklađenost sa primarnim izvorima prava Evropske unije:

UFEU, Dio TREĆI, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava X, Socijalna politika, član 156, stav 1, tačka 2-Treaty on the functioning of the EU, Part three, Union policies and international actions, Title x, Social Policy, 156 Paragraf 1 Poin 2.

Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije :

Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2023/970, od 10. maja 2023. godine o jačanju primjene načela jednakih zarada muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem transparentnosti zarada i mehanizama izvršenje

IV. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Odredbom člana 1 Nacrta predviđa se dopuna člana u članu 7 Zakona o Socijalnom savjetu, kojim je definisan djelokrug rada ovog tijela, predlaže se dopuna na način da se u djelokrug rada Socijalnog savjeta predvidi i razmatranje i zauzimanje stavovova o pitanjima koja se odnose na jednaku zaradu za rad iste vrijednosti.

Odredbom člana 2 Nacrta predviđeno je da se poslije člana 15 u važećem zakonu doda novi člann 15a, kojim bi se definisala uloga Socijalnog savjeta u promovisanju i praćenju principa jednake zarade za rad iste vrijednosti. U tom smislu, predviđeno je da Socijalni savjet sprovodi aktivnosti u cilju podizanja svijesti poslodavaca, sindikata i javnosti o potrebi otklanjanja intersektorske diskriminacije u vezi sa jednakom zaradom za rad iste vrijednosti; analizira uzroke razlike u zaradama na osnovu pola i osmišljava mjere za pomoć u procjeni nejednakosti zarada, u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima; prikuplja, analizira i objavljuje dostupne podatke o razlici u zaradama dobijene od poslodavaca, za posljednje četiri godine, u skladu sa zakonom; prikuplja izvještaje o zajedničkoj procjeni zarada, u skladu sa zakonom; objedinjuje podatke na godišnjem nivou o broju i vrstama podnesaka koji se odnose na diskriminaciju u pogledu zarade podnesenih nadležnim državnim organima, uključujući i tužbe koje su podniete nacionalnim sudovima.

Način na koji će se vršiti objavljivanje dostupnih podataka o zaradama bliže će se urediti aktom ministarstva nadležnog za poslove rada, na prijedlog Socijalnog savjeta. S tim u vezi, odredbom člana 3 Nacrta predviđeno je da će se navedeni akt, kao i akt kojim se uređuje postupak objedinjavanja podataka koji se odnose na podneske povodom diskriminacije donijeti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu izmjena zakona.

Kao i kod predloženih izmjena Zakona o radu, predviđeno je odložena primjena ovih izmjene Zakona o Socijalnom savjetu, tj. predloženo je da se primjenjuje od 1. juna 2027. godine, što je u skladu sa Direktivom 2023/970.

V. Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje zakona

Za sprovođenje zakona nijesu potreba dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.